

Cách Xác Định Ngày Lễ Phục Sinh Một Cách Giản Tiệm Nhất

(Ngày 05/04/2015, tức ngày 17/02 năm Ất Mùi sắp đến, là ngày Lễ Phục sinh của đạo Công giáo. Lễ Phục sinh không có ngày cố định, cho nên để xác định trước ngày lễ Phục sinh cho những năm trong tương lai không phải là chuyện dễ dàng. Trên thế giới có nhiều công thức tính ngày lễ Phục sinh nhưng rất là rắc rối. Dưới đây là công thức tính ngày lễ Phục sinh một cách giản tiện nhất)

Khi tôi học tại Trường Đại học Khoa học Huế (1995-1999), trong một tiết học môn Lịch sử thế giới liên hệ đến đạo Công Giáo, Giảng viên phụ trách môn học ấy là thầy Hà Văn Thịnh nói rằng: “*Các ngày lễ của đạo Công Giáo thì tôi nắm vững nhưng riêng có ngày lễ Phục sinh thì tôi chịu thua, năm nay thì ngày này, năm sau thì ngày nọ, năm sau nữa thì ngày kia, không có ngày nhất định như lễ Giáng sinh*”. Sau đó tôi đã giúp thầy cách xác định ngày lễ Phục sinh một cách giản tiện nhất.

Ngày lễ Phục sinh nhất định phải là ngày Chúa nhật và ngày lễ Phục sinh lại phụ thuộc vào ngày lễ Vượt qua của người Do Thái. Theo Kinh thánh Tân ước thì Chúa Giê su và các tông đồ ăn mừng lễ Vượt qua vào đêm trước của ngày lễ Vượt qua và Chúa Giê su đã chịu tử nạn vào chiều thứ sáu, chính ngày lễ Vượt qua. Các môn đệ đã hạ xác Chúa Giê su xuống khỏi thập giá và an táng Ngài trong mộ đá. Sau đó Ngài đã sống lại (phục sinh) vào rạng sáng ngày thứ nhất trong tuần (Chúa nhật).

Ngày lễ Vượt qua của người Do Thái được kỷ niệm theo lịch mặt trăng (âm lịch). Khi dân Do Thái còn đang lưu đày bên nước Ai Cập thì Thiên Chúa phán với Mô sê và A a ron: “*Hãy nói với toàn thể cộng đồng con cái Israel rằng: “mùng 10 tháng này, ai nấy phải bắt một con chiên con, mỗi nhà một con. Nếu nhà ít người, không ăn hết một con chiên, thì phải mời người láng giềng đến nhà cho đủ số người để ăn một con chiên. Chiên đó không có tật gì, phải là chiên đực, được một năm tuổi. Có bắt dê con cũng phải làm như thế. Vậy phải để dành cho đến ngày 14 tháng này, rồi vào lúc chập tối, toàn thể cộng đồng con cái Israel sẽ giết nó, lấy máu bôi lên khung cửa những nhà có ăn thịt chiên. Đêm ấy sẽ ăn thịt nướng với bánh không men và rau đắng. Phải ăn như thế này: phải thắt lưng, chân đi dép, tay cầm gậy và ăn vội vã. Vì đó là ngày Vượt qua của Chúa...”*(Xuất hành 12,1-11).

Thứ Sáu lễ Vượt qua của người Do Thái được kỷ niệm vào ngày 14 âm lịch. Biến cố Chúa Giê su phục sinh xảy ra sau ngày lễ Vượt qua, như vậy phải sau ngày trăng tròn.

Trong mùa xuân gồm có các tiết: Lập xuân, Vũ thủy, Kinh trập, Xuân phân, Thanh minh, Cốc vũ. Để ấn định trước lễ Phục sinh của những năm trong tương lai ta có thể tính như sau : **Chúa nhật lễ Phục sinh phải đứng kề sau ngày rằm (trăng tròn) và ngày rằm ấy phải đứng kề sau tiết Xuân phân** (Sau tiết Xuân phân còn có tiết Thanh minh nhưng không lấy tiết Thanh minh làm mốc thời gian, mặc dù có đôi năm Chúa nhật Phục sinh đi sau tiết Thanh minh). Tiết Xuân phân là ngày 20 hoặc 21 tháng 3 dương lịch. Sau đây xin đơn cử vài dẫn chứng:

Năm 2014: Tiết Xuân phân ngày 20/03/2014 (ngày 20/02/Giáp Ngọ)
Ngày rằm sau tiết Xuân Phân là rằm tháng 3 (14/04/2014)
Chúa nhật Phục sinh ngày 20/04/2014 (21/03/Giáp Ngọ)

Năm 2015: Tiết Xuân phân ngày 21/03/2015 (ngày 02/02/Ất Mùi)
Ngày rằm sau tiết Xuân phân là rằm tháng 2 (03/04/2015)
Chúa nhật Phục sinh ngày 05/04/2015 (17/02/Ất Mùi)

Năm 2016: Tiết Xuân Phân ngày 20/03/2016 (12/02/Bính Thân)
Ngày rằm sau tiết Xuân phân là rằm tháng 2 (23/03/2016)
Chúa nhật Phục sinh ngày 27/03/2016 (19/02/Bính Thân).

Sau khi xác định được thời điểm Chúa nhật Phục sinh, thì những nhà làm lịch Công giáo các ngày lễ trong năm mới lấy ngày Chúa nhật Phục sinh làm mốc thời gian và tính ngược thời gian về trước để ấn định ngày bắt đầu Mùa Chay là Thứ tư Lễ Tro là ngày nào hoặc tính lui về sau để xác định Lễ Chúa Giê su Thăng thiên

hoặc lễ Chúa Thánh Thần Hiện xuống là ngày nào. Bởi thế Thứ tư Lễ Tro, Lễ Lá, lễ Chúa Giê su Thăng thiên, lễ Chúa Thánh Thần Hiện xuống không có ngày nhất định, do phụ thuộc vào Chúa nhật Phục sinh.

Chúng ta có trong tay cuốn lịch Vạn niên và theo công thức này chúng ta có thể tính trước được Chúa nhật Phục sinh trong những năm sắp tới.

Nguyễn Văn Nghệ

Tổ dân phố Phú Lộc Tây I, Thị trấn Diên Khánh, Khánh Hòa.